

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2025. gada 15. oktobrī
(OR. en)

10498/25
ADD 1

Starpiestāžu lieta:
2023/0129(COD)

PI 126
PHARM 88
CODEC 862

PADOMES PASKAIDROJUMA RAKSTA PROJEKTS

Temats: Padomes nostāja pirmajā lasījumā, lai pieņemtu EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULU par piespiedu licencēšanu krīzes pārvarēšanai un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 816/2006
– Padomes paskaidrojuma raksta projekts

I. IEVADS

1. Komisija 2023. gada 27. aprīlī publicēja tiesību aktu paketi, kuras mērķis ir modernizēt un pilnveidot patentu tiesības ES, pamatojoties uz Komisijas 2020. gada rīcības plānu intelektuālā īpašuma jomā ¹.
2. Patentu paketē ir seši tiesību aktu priekšlikumi, tostarp priekšlikums regulai par piespiedu licencēšanu krīzes pārvarēšanai un ar ko groza Regulu (EK) Nr. 816/2006. Priekšlikuma pamatā ir Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. un 207. pants.
3. Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja atzinumu par šo priekšlikumu pieņēma 2023. gada 20. septembrī ². Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītājs savu atzinumu sniedza 2023. gada 28. jūlijā.
4. Eiropas Parlaments savu nostāju pirmajā lasījumā ³ par priekšlikumu pieņēma 2024. gada 13. martā – pēc tam, kad 2024. gada 13. februārī Juridiskajā komitejā (JURI) tika pieņemts ziņojums par priekšlikumu. Eiropas Parlamenta JURI komiteja 2024. gada 18. novembrī par priekšlikuma referentu atkārtoti iecēla *Adrián Vázquez Lázara* kungu (PPE, ES).
5. Intelektuālā īpašuma jautājumu darba grupa priekšlikumu pēc būtības sāka izskatīt 2024. gada janvārī Beļģijas prezidentūras laikā. Izskatīšana notika astoņās sanāksmēs laikposmā no 2024. gada janvāra līdz maijam.
6. Pamatojoties uz teksta izskatīšanu, Pastāvīgo pārstāvju komiteja 2024. gada 26. jūnijā pieņēma Padomes pilnvarojumu ⁴ iestāžu sarunām.

¹ Dok. 13354/20.

² Dok. 13349/23.

³ T9-0143/2024.

⁴ Dok. 11613/24.

7. Iestāžu sarunas sākās ar pirmo dialogu Ungārijas prezidentūras laikā 2024. gada 10. decembrī. Otrais un trešais dialogs notika Polijas prezidentūras laikā attiecīgi 2025. gada 26. martā un 21. maijā. Papildus notika 21 iestāžu tehniskā sanāksme. 2025. gada 21. maijā notikušajā trešajā dialogā starp likumdevējiem tika panākta provizoriska vienošanās.
8. 2025. gada 13. jūnijā Pastāvīgo pārstāvju komiteja analizēja priekšlikuma galīgo kompromisa tekstu nolūkā panākt vienošanos un to apstiprināja ⁵.
9. Eiropas Parlamenta JURI komiteja iestāžu sarunu iznākumu apstiprināja 2025. gada 24. jūnijā. 2025. gada 30. jūnijā JURI komitejas priekšsēdētājs nosūtīja vēstuli Pastāvīgo pārstāvju komitejas priekšsēdētājam, kurā norādīja, ka tad, ja Padome pieņems savu nostāju pirmajā lasījumā saskaņā ar panākto vispārējo provizorisko vienošanos, viņš plenārsēdē ieteiks Padomes nostāju bez grozījumiem pieņemt Parlamenta otrajā lasījumā – pēc tam, kad tekstu būs pārbaudījuši juristi lingvisti.

II. MĒRKIS

10. Ierosinātās regulas mērķis ir ieviest Savienības piespiedu licencēšanas sistēmu, kas var stiprināt ES noturību, risinot konkrētas krīzes, kurām ir pārrobežu dimensija Savienībā. Situācijās, kad citi līdzekļi, tostarp brīvprātīgi līgumi, varētu nebūt pieejami vai pietiekami, Savienības piespiedu licence atvieglotu piekļuvi krīzes sakarā būtiskiem produktiem, kurus aizsargā intelektuālā īpašuma tiesības.

III. PADOMES PIRMĀ LASĪJUMA NOSTĀJAS ANALĪZE

11. Padomes nostājā pirmajā lasījumā ir šādi galvenie elementi, par kuriem likumdevēji ir panākuši vienošanos.
 - i. Regula neuzliek pienākumu atklāt komercnoslēpumus. Tomēr tika ieviests precizējums, lai paskaidrotu, ka regula neliedz brīvprātīgi noslēgt līgumus par komercnoslēpumiem.
 - ii. Attiecībā uz darbības jomas jautājumiem Mikroshēmu akts un Gāzes piegādes drošības regula tika svītroti no to krīzes instrumentu saraksta, kuri paredz iespēju piešķirt

⁵ Dok. 9765/25.

Savienības piespiedu licenci. Tika panākta vienošanās, ka atlikušie krīzes instrumenti tiks uzskaitīti tikai regulas pielikumā, un ar aizsardzību saistītie ražojumi tika nepārprotami izslēgti no darbības jomas.

- iii. Īstenošanas aktus par Savienības piespiedu licences piešķiršanu, grozīšanu un izbeigšanu pieņems, izmantojot pārbaudes procedūru. Tika iekļauta klauzula par atzinuma nesniegšanu, lai nodrošinātu, ka īstenošanas aktus nevar pieņemt, ja komitoloģijas komiteja nesniedz atzinumu.
- iv. Tika panākta vienošanās, ka viens no vispārējiem Savienības piespiedu licences piešķiršanas nosacījumiem būtu tāds, ka saprātīgā termiņā nav bijis iespējams panākt brīvprātīgu līgumu. Tomēr tika pievienots noteikums, lai precizētu, ka brīvprātīgus līgumus var noslēgt jebkurā brīdī piespiedu licences piešķiršanas procesa laikā vai pēc tam.
- v. Komisijas ierosinātais atlīdzības ierobežojums 4 % apmērā tika atcelts. Atlīdzības noteikšanas kritēriji tika pielāgoti, lai uzsvērtu to attiecīgo darbību ekonomisko vērtību, kas atļautas saskaņā ar Savienības piespiedu licenci, un valsts atbalstu, kas saņemts izgudrojuma izstrādei.
- vi. Naudas sodi un periodiskie soda maksājumi par to, ka licenciāts nepilda regulā paredzētos pienākumus, tika koriģēti tā, lai maksājumi būtu mazāki nekā Komisijas ierosinātie, kā arī lai ņemtu vērā MVU. Regulā nav paredzēti naudas sodi vai periodiski soda maksājumi tiesību subjektiem.
- vii. Saistībā ar grozījumiem Regulā (EK) Nr. 816/2006 attiecībā uz eksportu likumdevēji nolēma ieviest tikai tādas izmaiņas, kas juridiski pamatotā veidā ļauj līdzāspastāvēt Regulai (EK) Nr. 816/2006 un Regulai par Savienības piespiedu licencēšanu.
- viii. Komisijai ir pienākums regulāri izvērtēt regulas pielikumā iekļauto krīzes instrumentu sarakstu un reizi piecos gados ziņot par novērtējumu likumdevējiem. Izvērtējuma ietvaros Komisijai būs jāpievērš īpaša uzmanība jautājumam par medicīniskām iekārtām paredzētiem pusvadītājiem.

IV. SECINĀJUMS

12. Padomes nostāja pirmajā lasījumā pilnībā atbilst kompromisam, kas panākts Eiropas Parlamenta un Padomes sarunās, kuras sekmēja Komisija.
 13. Tādēļ Padome uzskata, ka tās nostāja pirmajā lasījumā līdzsvaroti atspoguļo sarunu iznākumu un ka pēc pieņemšanas ar regulu tiks ieviesta tāda Savienības piespiedu licencēšanas sistēma, kas palīdzēs stiprināt ES noturību, risinot krīzes, kurām ir pārrobežu dimensija Savienībā.
-